Alp(LK)2043 e
1

MŪSŲ PASTOGĖ

Eina nuo 1949 Australian Lithuanian Weekly Post Print Approved PP 255003/01774 Kaina – Price $1.50 2009.04.29 Nr. 16 (3139)

Velykos pas Brisbanės lietuvius

Velykas Brisbanės lietuviai atšventė balandžio 5 dieną, Lietuvių Namuose surengdami gražiausių margučių konkursą. Ir kokių tik margučių čia nebuvo: dažytų, skutinėtų, margintų vašku, medinių, su zuikio ausimis. Rita Grigutienė (žiūr. nuotr. viršuje) buvo pasipuošusi nuostabia skrybėlaite, papuošta... margučiais. Ji ir laimėjo "Best Easter Bonnet". Gražiausi margučiai pripažinti Irenos Eičienės.

Vytautas Doniela — **Lietuvos įvykių apžvalga**

Kauno regionui – didelė ES parama

(ELTA). Kauno regiono savivaldybėms iki 2013 metų bus skirta daugiau nei 237 mln. litų Europos Sąjungos (ES) paramos. Ji yra numatyta panaudoti įgyvendinant įvairius projektus, susijusius su turizmo infrastruktūros ir paslaugų plėtra, vandens telkinių būklės gerinimu, praeityje užterštų teritorijų sutvarkymu, regioninės plėtros tobulinimu ir kita.

Kauno miesto savivaldybė planuoja gauti 35 mln. litų ES paramos A. Juozapavičiaus prospekto bei Parodos ir K. Petrausko g. dalies rekonstrukcijai. Vandens telkinių būklės gerinimui Kauno mieste bus skirta 4.2 mln. ES lėšų. Už jas žadama išvalyti ir sutvarkyti Nemuno senvagę tics sala, kurioje statoma Kauno arena.

Užterštų teritorijų valymui Kauno mieste numatoma panaudoti 3.5 mln. litų ES lėšų. Teritorijų planavimui Kauno savivaldybė turėtų gauti 2,5 mln. litų. Apie 2 mln. litų ES lėšų numatoma skirti turizmo infrastruktūrai gerinti. Europos pinigai bus skirti ir gatvių apšvietimo tinklams įrengti.

Žydų bendruomenė nepatenkinta

Premjeras Andrius Kubilius tikisi, kad daugelį metų besitęsiančią žydų turto grąžinimo problemą Lietuvoje visgi pavyks išspręsti. Jis patikino, kad žydams priklausantis teisėtas jų turtas bus grąžintas. Pasak jo, restitucija yra Lietuvos valstybės konstitucinė pareiga.

"Tikiuosi, kad ilgai tos diskusijos netruks ir rasime bendrą sprendimą (...), kaip bus tas restitucijos procesas įgyvendinamas, per kokį fondą ar kitus instrumentus. (...) Laikomės principinės nuostatos, kad restitucija yra Lietuvos valstybės konstitucinė pareiga. Jos apimtys, kiek tai gali kainuoti maždaug aptarta, o kiek tai bus realizuojama, čia jau kitas klausimas", - po susitikimo su Lietuvoje viešinčia litvakų grupe žurnalistams sakė A. Kubilius.

Premjeras pridūrė taip pat matąs gražią viziją atstatyti Vilniaus Didžiąją sinagogą. Anot jo, jeigu jau atstatomi Valdovų rūmai, tai, be abejo, sostinės istorija turėtų būti pagerbta atstatant žydų bendruomenei ir Lietuvos istorijai svarbius paminklus, tarp jų ir Didžiąją sinagogą.

Tačiau žydų bendruomenės netenkina valdžios parengtas žydų visuomeninio turto grąžinimo įstatymo projektas ir ji abejoja, ar bendruomenei priklausantį turtą pavyks greitu metu atgauti.

Lietuvos žydų bendruomenės pirmininko Simono Alperavičiaus teigimu, pirmiausia kyla neaiškumų dėl restitucijos fondo. Pasak jo, jeigu grąžinama nuosavybė, tai "kodėl valstybė turi sakyti, kam bendruomenė arba fondas turi skirstyti" pinigus. Be to, jis pabrėžė, jog yra neaiški suma, kurią numatoma grąžinti. Lietuvos žydų bendruomenės atstovų teigimu, žydų turtas turi būti grąžinamas ne tik pinigais, bet ir natūra.

Izraelio spauda dar 2005-aisiais pranešė, kad Amerikos žydai pradėjo naują kampaniją, kurios tikslas– spausti Rytų Europos valstybes, įskaitant Lietuvą, vykdyti

Nukelta į 2 psl.

Seimo ir PLB komisija poėdžiauja

Balandžio 20 dieną Seimo Konstitucijos salėje prasidėjo jungtinės Seimo ir PLB komisijos posėdžiai. Ši komisija buvo sudaryta Seimo nutarimu 2008 m. gruodžio 22 d. Jos paskirtis – skatinti Lietuvoje ir užsienio valstybėse gyvenančių lietuvių bendradarbiavimą, rūpintis abipuse pagalba ir parama, keistis mokslo, kultūros ir kita informacija.

Jungtinę Seimo ir PLB komisiją sudaro: 8 Seimo nariai – po vieną nuo kiekvienos Seimo frakcijos; 5 JAV LB Tarybos išrinkti atstovai; 5 PLB Valdybos išrinkti atstovai iš kitų užsienio lietuvių bendruomenių. Komisijai pirmininkauja Seimo narys Paulius Saudargas ir JAV LB bei PLB atstovų išrinkta Dalia Puškorienė.

Viena iš pirmųjų svarstymo temų buvo naujausias Pilietybės įtatymo projektas (*plačiau žr. praeitą "M.P" nr. 15, psl. 4.*), pagal kurį asmuo, emigravęs po 1990 m. kovo 11 d. ir priėmęs kitos valstybės pilietybę, po 2006 m. Konstitucinio Teismo paskelbto nutarimo, praras Lietuvos Respublikos pilietybę. PLB Valdybos pirmininkė Regina Narušienė apgailestavo, kad toks siūlymas iš viso yra teikiamas. Pasak jos, "Statistikos departamento duomenimis, tai yra 400,000 lietuvių, – tauta praranda per daug žmonių. Juk mūsų tauta yra maža – daugiau miršta, negu gimsta. Tai jeigu mes taip atmesime žmones, kurie dar turi vilties grįžti, kokia Lietuva bus po 20 metų?" R. Narušienės sakymu, projektą rengę žmonės yra trumparegiai.

Balandžio 20-24 dienomis posėdžiaujanti komisija nagrinės Lietuvos pilietybės išsaugojimo, užsienio lietuvių reikalų atstovavimo Lietuvoje klausimus. Planuojama svarstyti lituanistinio švietimo Lietuvoje ir užsienyje problemas, aptarti Lietuvai reikšmingo kultūros paveldo, esančio užsienyje, pažinimo, sklaidos ir globos programos įgyvendinimo galimybes. Taip pat ketinama diskutuoti dėl nevyriausybinių organizacijų Lietuvoje veiklos, liustracijos proceso galimybių, susipažinti su Lietuvos vardo tūkstantmečio renginių programa.

Sudaryta ir kita komisija

Kaip balandžio 22 dieną pranešė ELTA, Vyriausybė sudarė Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisiją. Tuomi siekiama stiprinti valstybės ryšius su užsienio lietuviais, įtraukiant juos į Lietuvos politinį, visuomeninį, ekonominį ir kultūrinį gyvenimą.

Premjero vadovaujama komisija svarstys ir teiks pasiūlymus Vyriausybei dėl valstybės santykių su užsienio lietuviais strateginių veiklos krypčių ir jų įgyvendinimo, dėl valstybės institucijų veiklos koordinavimo, teisės aktų, susijusių su užsienio lietuvių reikalais, projektų rengimo ar parengtų teisės aktų tikslingumo.

Komisijoje bus Vyriausybės nariai ir PLB atstovai. Ankstyvi kritikai jau nurodo, kad ši komisija turėdama panašius tikslus, dvigubinsis su jau dirbančia komisija, kurią sudaro Seimo ir PLB atstovai. ❑

Karališkas vizitas

(ELTA). Gegužės 6-ją į Lietuvą dviejų dienų valstybinio vizito atvyks Ispanijos karalius Juan Carlos I ir karalienė Sophia. Karališkąją porą lydės diplomatijos bei žiniasklaidos atstovai. Tą pačią dieną garbingąją porą priims Prezidentas Valdas Adamkus ir ponia Alma Adamkienė. Vėliau karališkoji pora Antakalnio kapinėse padės vainiką prie memorialo žuvusiesiems už Lietuvos laisvę.

Ispanijos Karalius susitiks ir su Ministru Pirmininku Andriumi Kubiliumi bei Seimo Pirmininku A. Valinsku. Vakare Prezidentas surengs iškilmingą vakarienę karališkosios poros garbei. Gegužės 7-ąją karališkieji svečiai lankysis Vilniaus universitete, apžiūrės parodas Smuglevičiaus salėje: "Lietuvos spaudos istorija: nuo pirmosios lietuviškos knygos 1547" ir "Hispania Antiqua".

Universitete svečiai susitiks su studentais ir Lietuvoje gyvenančia ispanų bendruomene. Pagerbimo pietūs numatyti Trakuose. (Pagal Lietuvos spaudą)

Ispanijos karalius Juan Carlos I ir karalienė Sophia.

Dainų šventėje – daug vaikų chorų

Liepos 1-6 dienomis vyksiančioje Lietuvos tūkstantmečio minėjimui skirtoje dainų šventėje „Amžių sutartinė" dalyvaus apie 30,000 vaikų ir jaunimo iš Lietuvos ir užsienio šalių. Šią Dainų šventę savo apsilankymu papuoš vaikų choras „Vyturys" iš JAV, taip pat gausus būrys folkloro atlikėjų iš Kaliningrado, „Vasario 16-osios" gimnazijos choras iš Vokietijos ir Montrealio vaikų choras iš Kanados.

Ši Dainų šventė skirta Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečiui, todėl jos metu tiek atlikėjai, tiek žiūrovai raginami siųsti palinkėjimus savo šaliai. Visose Lietuvos mokyklose organizuojama akcija, kurios metu mokiniai lanksto popierinius „Vilties paukščius", ant jų parašydami savo troškimus.

Liepos 1 dieną sostinėje bus „nutiesti" paukščių takai, kurie rodys kelią į Dainų šventės renginius.

(lietuviams.com)

Vytautas Patašius — Trumpai iš visur

♦ Balandžio 19 d. piratai pagrobė belgų prekinį laivą "Pompei" ir nuplukdė jį į jų kontroliuojamą uostą Somalijoje už 700 kilometrų. Tai jau 19-tas jų pagrobtas laivas nuo sausio mėnesio. Vėliau tą pačią dieną jų užpulto norvegų tanklaivio "Front Ardenne" įgula spėjo prisišaukti patruliuojančius NATO karo laivus. Šie vijosi piratus 7 valandas. Piratai sumetė ginklus į jūrą ir pasidavė. Juos nelaisvėn paėmęs Kanados karo laivas "Winnipeg" juos vėl paleido dėl veikiančių taisyklių, nes piratai nebuvo įvykdę nusikaltimų prieš kanadiečius ar Kanados teritorijoje. Tuo piratai tik paskatinami ateities "žygiams".

♦ Balandžio 20 d. Sri Lankos kariuomenė prasilaužė pro svarbius tamilų tigrų įtvirtinimus krašto šiaurėje, bet sukilėliai atsisako pasiduoti ir ginasi toliau. Nuo balandžio 20 d. iki 23 d. 103,000 civilių perėjo iš sukilėlių kontroliuojamos srities į Sri Lankos pabėgėlių stovyklas. Sukilėlių rankose liko tik 8 km. pakrantės ruožas, bet ten vis dar yra 50,000 civilių, kurių ypač daug žūsta per kovas. Jungtinių Tautų organizacijos apskaičiavimu, nuo sausio 20 žuvo virš 6,400 civilių, apie 14,000 sužeisti.

♦ Balandžio 22 d. Juri Denisov - Nikolsky, vienas iš Rusijos mokslininkų prižiūrinčių Lenino kūno konservavimą, nusiskundė, kad ekonominė krizė Rusijoje neleidžia aprūpinti Lenino kūną nauju kostiumu. Normaliai jo kostiumas keičiamas kas trys metai, nes jį sudėta konservavimui naudojami chemikalai.

♦ Balandžio 23 d. Irako kariuomenės vadovybė paskelbė, kad irakiečių žvalgyba susekė ir sudėmė al-Qaeda organizacijos Irake viršininką Abu Omar al-Baghdadi. Šio atsiekimo džiaugsmą sudrumstė du savižudžių susisprogdinimai, pareikalavę daug aukų. Vietovėje netoli Bagdado restorane susisprogdinusi moteris užmušė 45 žmones, jų tarpe daug maldininkų iš Irano. Per kitą sprogimą Bagdade žuvo 28 žmonės, 52 sužeisti. Moteris susisprogdino, kai policininkai dalino maistą išvietintoms šeimoms. Irako vyriausybė skundžiasi, kad moterys teroristės išvengia kontrolės, nes jų negalima krėsti, kaip vyrus.

♦ Prancūzijoje mirė 90 metų amžiaus rašytojas Maurice Druon, pagarsėjęs savo istorinių romanų serija apie "Prakeiktuosius karalius", XIV a. pradžios Prancūzijos valdovus, kenčiančius nuo nukankinto tamplierių vienuolių ordino magistro prakeikimo. Karštas De Gaulle šalininkas, M. Druon, kurį laiką buvo Prancūzijos kultūros ministras.

♦ Meksikoje siaučia "kiaulių gripo" epidemija – žmonėms pasidariusi pavojinga nauja kiaulių gripo atmaina. Balandžio 24 d. Meksikos sveikatos ministras Jose Angel Cardova pranešė, kad nuo šio gripo jau mirė 60 žmonių, arti tūkstančio žmonių serga. Meksikoje uždaromos mokyklos, teatrai, muziejai, atšaukiamos futbolo rungtynės.

♦ Balandžio 25 d. Australijos gynybos ministras Joel Fitzgibbon aplankė australų karius Afganistane ir dalyvavo ANZAC dienos iškilmėse Tarin Kowt stovykloje. Ministro pareiškimu, per 3 savaites australų kariai nukovė apie 80 Taliban sukilėlių Afganistane.

♦ Balandžio 26 d. somalų piratai užpuolė italų turistinį laivą "Melody" netoli Scychelles salų. Laivo savininkų pasamdyti ginkluoti sargybiniai susišaudydami atrėmė puolimą. ❑

Lietuvos įvykių apžvalga

Atkelta iš 1 psl.

savo įsipareigojimus ir išmokėti kompensacijas holokaustą išgyvenusiems žydams bei sugrąžinti pavogtą turtą šeimoms, kurios žuvo nuo nacių rankos. Kampanija neseniai New York'e prasidėjo virtine susitikimų tarp žydų lyderių ir užsienio ministrų bei aukšto rango diplomatų iš 11 šalių, kurios įrašytos į atitinkamą sąrašą. Tarp sąraše esančių valstybių yra Lietuva, Lenkija, Rumunija, Vengrija, Ukraina, Slovakija ir Baltarusija.

Prie spaudimo aktyviai prisideda ir JAV valdžios institucijos. Prieš kiek laiko Lietuvos atžvilgiu aštrią rezoliuciją priėmė JAV Kongresas, vėliau tuo reikalu užsiėmė JAV ambasadorius Lietuvoje, o neseniai šį klausimą kėlė ir į Lietuvą atvykusi JAV kongresmenų delegacija.

D.Grybauskaitė kritikuoja „LEO LT"

(ELTA). Naikinti monopolį ir oligarchiją Lietuvos energetikoje būtų galima pradėti nuo pernai gegužę neskaidriai įsteigtos bendrovės LEO LT išardymo, teigia kandidatė į prezidentus, eurokomisarė Dalia Grybauskaitė. "Pradėkime nuo LEO LT. Tai bus geriausias politinis pavyzdys visiems žmonėms ir politikams apie tai, kaip gebėti ištaisyti savo klaidas, kurios buvo padarytos sąmoningai arba ne", - po susitikimo su Lietuvos pramoninkų konfederacijos (LPK) atstovais sakė ji.

Pačiame susitikime eurokomisarė kalbėjo, kad pats Ignalinos atominės elektrinės (AE) uždarymas šių metų pabaigoje nėra baisu. Esą daug baisiau, kad energetikos sektoriuje nėra rinkos ir vyrauja monopolinė kaina. "Bus baisu, jei nesugebėsime demonopolizuoti rinkos, sukurti energetinės rinkos ir susijungti su Vakarais", - akcentavo ji.

D. Grybauskaitė taip pat klausė, kokia nauda iš to, kad Ignalinos AE gamina elektrą, kurios kilovatvalandė kainuoja 6 centus, jei paprasti vartotojai moka daugiau nei Vakarai arba, pavyzdžiui, ji pati Briuselyje. Kas iš to, "kai Lietuvoje nėra energetinės rinkos, kai pilietis arba vartotojas, net pramoninis vartotojas, neturi pasirinkimo, iš kur ir už kiek pirkti, kai į išorę energija parduodama pigiai, o saviems žmonėms ir pramonei – brangiai, kai praktiškai energetikos sektoriuje dominuoja monopolinė kaina, nes nėra rinkos", - kalbėjo D. Grybauskaitė. Anot jos, senoji Ignalina aplipo energetinių klanų interesais, kurie skatino politinio elito oligarchizaciją, o tai blokavo žaliosios ir kitos alternatyvios energetikos Lietuvoje plėtrą.

Ji priminė keistą faktą, kad Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos pirmininkas (Virgilijus Poderys) kartu yra ir „LEO LT" stebėtojų tarybos pirmininkas ir prezidentas.

Sulaiko grįžtančius vagis

Pakrančių apsaugos rinktinės (PAR) pasieniečiai Klaipėdos uoste nuolat stebi iš užsienio grįžtančius asmenis, kurie galbūt vežasi vogtų daiktų. Tokių atvejų nestinga. Prieš kelias dienas pasieniečiai sulaikė 4 Rokiškio gyventojus ir du jų mikroautobusus, kuriais iš Vokietijos atplukdyta, įtariama, daug vogtų įvairių buitinių ir pramoninių daiktų bei įrankių. Po poros dienų jie sulaikė iš Švedijos keltu atplaukusį Skuodo rajono gyventoją ir jo automobilį, kuriuo gabenta, įtariama, vogtų daiktų.

Rengiant apžvalgą naudotasi Lietuvos spauda, ELTA, BNS, LGITIC ir "Bernardinai".

ŽVILGSNIS

Dalia Grybauskaitė apie Lietuvą

Šiuo metu populiariausia kandidatė į Prezidento postą Dalia Grybauskaitė buvo pakviesta į susitikimą su visuomene, kurį Vilniuje organizavo Piliečių Santalka.

Sutrumpintai perduodame kelias svarbias jos mintis, kurias atrinko portalas Bernardinai.lt **Red.**

Kas valdo Lietuvą? Paklausta apie vadinamąjį „valstybininkų" klaną, Dalia Grybauskaitė politinę raidą Lietuvoje mato šitaip: „Pabandžiau paskaičiuoti, kiek šiandien žmonių valdo Lietuvą? Suskaičiavau – koks šimtas. Po 15 žmonių partijų viršūnėse, kurie valdo beveik visas pagrindines partijas, dar keli žmonės Vyriausybėje ir Seime. Viskas. Taip mes užsileidome per 20 metų." Ji pabrėžė, kad politinis elitas niekaip nenori įsileisti naujų jaunų žmonių į savo valdomas sferas. Lietuvą iš aklavietės gali išvesti tik bendruomenės, pilietiniai židiniai ir nauji žmonės.

Jėgos monopolis. D. Grybauskaitė tvirtino, kad dabar Lietuvoje pasiekta „monopolizavimo ir oligarchizacijos viršūnė". Nacionalinio investuotojo bendrovės „Leo LT", kuriai patikėta vykdyti didžiulius energetikos projektus, sukūrimą ji pavadino „brangia klaida, už kurią reikės mokėti visiems mokesčių mokėtojams". „Bet ar kaina svarbu, ar klaida, kuri privedė prie oligarchizacijos viršūnės ir kurią nulėmė amorali politika?" – retoriškai klausė ji – ir atsakė „Leo LT buvo sukurta neteisėtai ir neskaidriai, jos prasmės nematau".

Užsienio politika. Pasak D.Grybauskaitės, dabartinė užsienio politika nesubalansuota, ne visada prioritetu buvo laikomi savos valstybės interesai. Lietuva kartais demonstruodavo „aštrią retoriką savimi nepasitikinčios šalies". Ji paminėjo Lietuvos priešstaravimus dėl ES derybų su Rusija atnaujinimo: „mes tada gynėm ne savo interesus, nebuvo reikalauta naftotiekio „Družba" atstatymo, o buvo Moldova". Paklausta, kokią pirmą valstybę aplankytų tapusi prezidente, atsakė: "Lietuvą. Jai skiriau prioritetą".

Tarptautinis valiutos fondas. D.Grybauskaitės nuomone, esmė yra ne kreipimasis į Tarptautinį valiutos fondą (TVF) pagalbos, bet kiek mes norime skolintis. Lietuva negalės skolintis kiek norės. TVF paskola bus pigesnė, bet sąlygos bus griežtesnės, paskolą bus galima naudoti ne verslui gaivinti, bet tik išgyvenimo reikmėms. „Lietuva gali kreiptis į TVF, jei yra pasiryžusi dar labiau taupyti, dar labiau susiveržti. Latvijos pavyzdys rodo, kad patiems nesugebant susitvarkyti, nepadeda nei TVF, keičiasi vyriausybės".

Vyriausybės klaidos ir socialinė politika. Anot Dalios Grybauskaitės, mokesčių kėlimas smulkiam verslui, menui, apmokestinti autoriniai atlyginimai buvo per staigūs. Didžiausia šios Vyriausybės klaida ta, kad darydama reformas kiekviena institucija žiūrėjo savo bėdų, nebuvo žiūrėta sistemiškai, apskaičiuojant šalutinį rezultatą, kai kur mokesčiai susidubliavo. „Nematau koordinuojančio asmens, institucijos". Paklausta, ar galima tikėtis, kad po Prezidento rinkimų dabartinės Vyriausybės sudėtis bus peržiūrėta, atsakė: „Taip". Tačiau pridūrė, kad pasitiki dabartiniu Premjeru ir kad dabartinė vyriausybė nevykdo jokios infliacinės politikos. „Anksčiau vyriausybė vykdė infliacijos skatinimo politiką".

Atsakydama į dabar aktualius klausimus, ji sakė: „Jei progresiniai mokesčiai – teisingumas, tada juos galima daryti. Bet tai brangi sistema, ji gerai veikia, kai yra didelis vidurinysis sluoksnis. Šiuo metu progresiniai mokesčiai yra iliuzija". Ji taip pat nemano, kad reikėtų trumpinti motinystės atostogas, „nes ir taip dabar daug nedarbo, gal geriau sumažinti išmokas". Taip pat būtina peržiūrėti „privilegijuotas pensijas".

Kariuomenė ir okupacinės žalos atlyginimas. Anot D.Grybauskaitės, staigus perėjimas prie profesionalios kariuomenės nėra labai apgalvotas, Lietuva galėtų turėti ir nedidelę šauktinių kariuomenę. Okupacinės žalos atlyginimo klausimas yra išspręstas įstatymu – jį reikia vykdyti, klausimas tik taktikos pasirinkimas.

Santykiai tarp institucijų ir demokratijos ribos. Paklausta kaip vertina, kai bet kokią konfliktinę tarpusavio situaciją Prezidentas ir Seimas bando spręsti kreipimaisis į Konstitucinį Teismą, D.Grybauskaitė atsakė, kad "tai bloga praktika". "Gal tada palikime valstybę valdyti vien Konstituciniam Teismui", - ironizavo ji. Kita vertus, ji teigė, kad Prezidentas turi galimybių labiau įtakoti Vyriausybės ir Seimo sprendimus, nei daroma dabar. Vienas iš dalyvių įspėjo kandidatę, kad žmonėms patiks Prezidento "kieta ranka", jie prašys ją naudoti vis dažniau ir klausė, kur bus ta riba, prie kurios Prezidentė Dalia Grybauskaitė net ir gerovės labui sustotų, idant būtų išsaugota demokratija? "Įstatymas", - buvo jos atsakymas.

Komanda ir savarankiškumas. Dalia Grybauskaitė sakė yra pasirengusi bendradarbiauti su visais ir norinti savo komandą formuoti iš įvairių politinių pažiūrų žmonių. „Žinoma, užsienio politiką derinsiu su Seimu ir Vyriausybe, bet esu savarankiška ir mane labai reikės įtikinti". Laisvai kalbėdama ekonominėmis temomis, ji visgi įsitempdavo išgirdusi politinius klausimus. Tačiau intensyviame pokalbyje ji net tris kartus pakartojo, kad yra pripratusi sprendimus priimti pati: „amorfiška niekada nebuvau, ir to nesitikėkite". ❑

Atkuriami tarptautiniai skrydžiai

Šių metų pradžioje buvo nutrūkę daug tarptautinių skrydžių tarp Vilniaus ir didžiųjų Europos miestų. Dabar Tarptautinis Vilniaus oro uostas (TVOU) susitarė su Švedijos oro linijų bendrove „Skyways" dėl tiesioginių skrydžių maršrutais Vilnius – Stockholmas – Vilnius (dvylika kartų per savaitę), Vilnius – Berlynas – Vilnius (triskart per savaitę), Vilnius – Amsterdamas – Vilnius (dešimt kartų per savaitę) ir penkiskart per savaitę maršrutu Vilnius – Kopenhaga – Vilnius. Tiesioginiai skrydžiai planuojami pradėti ne vėliau gegužės 18 dienos.

„Tikslai nesikeičia – toliau dirbame, kad atsirastų tiesioginės oro linijos iš Vilniaus į Londoną, Paryžių, Romą, Barceloną, – sako TVOU direktorius Tomas Vaišvila – pertvarkėme oro uosto paslaugų kainodarą, pradedame vykdyti aktyvius rinkodaros veiksmus. Mūsų strateginis tikslas – būti geriausiais Baltijos regione ne tik kainomis, bet ir paslaugų kokybe, lankstumu, skrydžių saugumu, kokybišku klientų aptarnavimu". Pasak T. Vaišvilos, oro susisiekimą, gal net skaudžiau nei kitas verslo sritis, palietė pasaulinė ekonomikos krizė – skrydžių sumažėjo ne tik iš Vilniaus, bet ir iš absoliučiai visų kitų pasaulio oro uostų. Oro linijų bendrovės pajuto, kad dėl ekonomikos nuosmukio sumažėjo skrydžių paklausa, aviakompanijos skaičiuoja nuostolius, bankrutuoja, atleidžia tūkstančius darbuotojų. LGITIC

Teisučio Zikaro kūrinių paroda

Teisutis Zikaras (1922-1991) – Melbourno lietuviams gerai žinomas skulptorius, grafikas. Jo darbus pripažino ir įvertino taip pat ir platesnioji australų visuomenė, juos matėme Melbourno miesto Elizabeth gatvėje ir kitose vietose. Šiandien daugumą jo kūrinių laiko valstybinės ir kitos galerijos. Teisutis – Lietuvoje pasižymėjusio skulptoriaus, "Laisvės" statulos Kaune autoriaus, Juozo Zikaro (1884-1944) sūnus. Gera išgirsti, kad šiais metais McClelland galerija rengia Teisučio Zikaro kūrinių parodą. **Ji veiks nuo gegužės 10 dienos iki liepos 19 dienos.**

Teisutis Zikaras "Motherhood", 1952. Plaster of Paris painted yellow 35.7 x 28.5 x 14.5 cm. Collection of Newcastle Region Art Gallery.

Galerijos reklaminis lankstinukas prancša: "Teisutis Zikaras: sculptures and drawings 10 May – 19 July 2009.

Unlike most of his contemporaries who moved towards abstraction, Teisutis Zikaras remained constantly faithful to the human figure, depictions of which he used again and again to express his deeply felt convictions about religion and life, happiness and sorrow.

Originally trained in Lithuania, Zikaras arrived in Melbourne in 1949, where he exhibited his sculpture and drawings, winning prizes and gaining commissions.

In 1960 he was an inaugural member of the celebrated Centre Five Group. Never concerned with developing a personal style – he said 'I change my style according to my mood' – and he might have added, 'according to the media', for he worked in plaster, terracotta, stone, ciment fondu, wood and cast aluminium and bronze.

With over 40 sculptures and drawings this exhibition will be the biggest survey of this artist's work since his solo exhibition in 1955."

Specialus pakvietimas lietuviams

McClelland galeriją (390 McClelland Drive, Langwarrin) ir ją supantį skulptūrų parką kiekvienas gali aplankyti bet kada, tačiau Teisučio Zikaro parodos metu, gegužės 30 d., šeštadienį, lietuvių bendruomenei specialiai ruošiamas skulptoriaus darbų pristatymas. Ta proga skulptūros žinovas, galerijos direktorius Ken Skarlett, lietuviams lankytojams pakalbės apie Zikarą ir jo darbus, aprodys galerijos ir skulptūrų parko kompleksą. Ken Skarlett sako, kad jam būtų ypatingai įdomu pasikalbėti su Zikarą pažinojusiais tautiečiais. Šis pristatymas prasidės 3 val p.p. Po to galerijos kavinėje už $10 bus galima pasivaišinti kava su pyragais.

J.A.

Padėka

Neseniai Australijoje lankėsi žinomas Lietuvos aktorius Tomas Vaisieta su programa "Pasikalbėjimas su Lietuva".

Tai buvusios ALB KV Lietuvos Tūkstantmečio paminėjimo projektas Australijos lietuviams. Organizuojant aktoriaus pasirodymus, apgyvendinimą, priėmimus ir išvykas prisidėjo daug gerų žmonių. Nuoširdus ačiū jiems!

Dėkojame Melbourno, Adelaidės, Canberros, ir Sydėjaus Apylinkių Valdyboms ir jų pirmininkams. Ačiū aktoriui talkinusiems Melbourno folkloro grupei "Kaimas", Jonui Pociui ir Sydnėjaus folkloro grupei "Atspindys". Dėkojame į savo namus Tomą Vaisietą priėmusiems Elenai Varnienei ir Reginai Veress Adelaidėje, Sigitai Gailiūnaitei Canberroje, Jadvygai Dambrauskienei Sydnėjuje, Lilijai ir Mykolui Kozlovskiams Melbourne.

Ačiū lietuvių Kredito Draugijai "Talka", nemokamai atspausdinusiai koncertų bilietus ir programas. Ačiū Australijos Lietuvių Fondui už finansinę paramą aktoriaus kelionei. Ir, žinoma, ačiū visiems žiūrovams atvykusiems į aktoriaus Tomo Vaisietos monospektaklius.

Australijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdyba

Padėka

Reiškiu nuoširdžią padėką mano praėjusio 100 metų jubiliejinio gimtadienio proga už gražius sveikinimus ir linkėjimus savo buvusiam choro dirigentui Stasiui Žukui ir jo žmonai Colettei, buvusiai dirigentei Marijai Umbražiūnienei su vyru, ilgus metus buvusiam choro pirmininkui Pranui Nagiui iš Lietuvos. Dėkoju visiems savo draugams, bičiuliams ir giminėms už gražius jaudinančius sveikinimo žodžius.

Cecilija Protienė

Sydney Lithuanian Information Centre (SLIC) now offers
FREE ONLINE LITHUANIAN LANGUAGE LESSONS
www.slic.org.au E-mail: LLLinfo@slic.org.au

Melbourno Socialinės Globos Draugijos metinis susirinkimas

Melbourno Socialinės Globos Draugijos 2009-tųjų metinis susirinkimas įvyko balandžio 19 d. Lietuvių Namuose.

30 metų atidirbusiai Jonei Žalkauskienei pasitraukus iš pirmininkės pareigų, tai buvo pirmas naujos pirmininkės Bronės Staugaitienės ir papildytos Valdybos metinis susirinkimas.

Iš pirmininkės ir kitų pranešimų buvo aišku, kad valdžios pasikeitimas krizės nesukėlė ir įprastiniai darbai – ligonių lankymas ir lėšų telkimas – vyko sklandžiai. Praeitais metais buvo lankoma 20 ligonių. Pradėjus artimiau bendrauti su Katalikių Moterų Draugija, kai kuriuos ligonius lankė ir tos Draugijos narės. Deja, lankomųjų tarpe jau atsidūrė ir kai kurios buvusios lankytojos.

Tylos minute buvo prisimintos ir pagerbtos tais metais mirusios Draugijos narės Edita Bertašienė ir Regina Pumputienė ir mūsų bendruomenės veikliosios moterys Nerija Žemkalnytė, Viktorija Jablonskienė ir Halina Statkuvienė.

Šalia valgio gaminimo įvairiomis progomis, pirmininkė paminėjo sėkmingą popietę su dr. K. Zdaniaus paskaita ir neseniai Danos Binkienės suorganizuotą margučių dažymą. Ji ypatingai pasidžiaugė, kad iš Draugijos narių darbu uždirbtų pinigų Draugija galėjo paaukoti $10,000 mūsų naudojamos bažnyčios remontui. O ypatingai džiugu, kad atnaujintoje kopyčioje visos lietuvių bendruomenės $28,000 auka buvo atžymėta garbės lentoje su užrašu angliškai ir lietuviškai. "Kai mūsų nebebus, tai mūsų pėdsakas čia liks", pasakė Bronė.

Nauja Melbourno Socialinės Globos Draugijos pirmininkė Bronė Staugaitienė.

Apsilankius kelioms Katalikių Moterų Draugijos atstovėms, buvo aptarta bendra abiejų Moterų Draugijų popietė, kuri turėjo būti atidėta dėl Halinos Statkuvienės mirties. Dabar numatyti bendri pietūs gegužės 17 dieną.

Tvarkaraštyje numatyti "klausimai ir sumanymai" nepraėjo tylomis ir atnešė gerų pasiūlymų ateinantiems metams.

A.K.

Naujojoje Zelandijoje

Estijos užsienio reikalų ministras apie Baltijos valstybių saugumą

Estijos užsienio reikalų ministras Urmas Paet balandžio mėnesį atvyko į Naująją Zelandiją, kur buvo Estijos konsulato atidarymas.

Pasinaudojant ta proga balandžio 18 dieną Aucklande Naujosios Zelandijos Užsienio Reikalų Institutas Aucklande suruošė seminarą, kuriame Urmas Paet kalbėjo apie Baltijos valstybių saugumą.

Savo kalbos pradžioje ministras pabrėžė, kad dabartiniais laikais pavojus gresia užpuolimu ne tik ginklais, bet, tobulėjant dabartinei technologijai, grėsmė atsiranda ir užpuolimams per kompiuterius, kur įmanoma padaryti nesuskaičiuojamus nuostolius – tiesiog sustabdyti viso krašto veiklą. Tačiau daroma pažanga, kad apsisaugoti ir nuo tokių grėsmių.

Kadangi Estija, Latvija ir Lietuva priklauso ES ir NATO, tai jos jau turi tam tikrą apsidraudimą nuo karinių užpuolimų. Jų kariai ne tik treniruojasi su kitų narių kariuomene, bet jau daug metų aktyviai dalyvauja Afganistano ir Kosovo konfliktuose. Didesnė dalis ministro kalbos lietė Estiją. Po kalbos buvo daug klausimų, į kuriuos jis noriai ir gerai atsakė.

I seminarą buvo pakviesti NZUR Instituto nariai, politinių mokslų studentai, Latvijos garbės konsulė Margarita K. Bentley ir LR garbės konsulas Jurgis Pečiulaitis. Urmas Paet palydovas buvo Estijos ambasadorius Japonijai, Australijai ir Naujajai Zelandijai Peeter Miller.

Iš Naujosios Zelandijos ministras išvyko į Australiją.

Minvydas Palubinskas

Autoriaus nuotraukoje iš kairės: Estijos užsienio reikalų ministras Urmas Paet, Elvi Palubinskas, LR garbės konsulas Naujoje Zelandijoje Jurgis Pečiulaitis.

Didžiuokimės Lietuva ir kartu švęskime jos vardo tūkstantmetį!

Palangoje bus tyliau ir pigiau

Šią vasarą Palangos kurortas pasitiks poilsiautojus sumažintomis apgyvendinimo bei maitinimo kainomis bei sugriežtintomis triukšmo taisyklėmis.

Muzikuoti kavinių ir restoranų teritorijose iki vidurnakčio bus galima tiktai be garso stiprinimo aparatūros. Visame mieste nebus galima viršyti higienos normose tam tikru paros metu nu-statyto triukšmo lygio. Viešosios rimties trikdymu dabar bus laikomi ne tik šauksmai, švilpimas, garsus grojimas muzikos instrumentais, bet ir pastatų durų, automobilių durelių trankymas, šunų lodymas, triukšmingas mašinų veikimas. Palangos taryba nustatė tyliąsias zonas. Jos bus gydymo įstaigų, kurorto sanatorijų, kapinių ir Botanikos parko teritorijose.

Grafo Tiškevičiaus rūmai Palangoje.

Pasak "Lietuvos ryto", čia nebus galima net garsiai kalbėtis, nes garsaus pokalbio metu triukšmas matuojamas iki 55 decibelų. Tyliosiose zonose bus leidžiamas tik 30-45 decibelų triukšmas. Vasarą Palangoje dirbti statybose triukšmą keliančiais prietaisais darbo dienomis bus leidžiami nuo 9 iki 17 valandos, o savaitgaliais ir švenčių dienomis tokie darbai bus draudžiami. Už šių taisyklių nesilaikymą numatytos administracinės baudos nuo 300 iki 1,000 litų.

Vasaros sezono atidarymas Palangoje numatomas gegužės 15-17 dienomis. Anot Palangos viešbučių ir restoranų asociacijos prezidento Gintaro Sičiūno, iki atidarymo jokių ypatingų naujienų kurorto verslininkai nesiūlys.

"Taupydami kai kurie viešbučiai ir restoranai žiemos metu buvo užsidarę. Kiek žinau, nebankrutavo nė vienas, vasarą vėl visi turėtų atverti duris. Šį sezoną apgyvendinimo viešbučiuose kainos bus mažesnės nei pernai. Restoranai ir kavinės kainas taip pat mažinti pradėjo dar žiemą, ir vasarą jos nekils", - "Vakarų ekspresą" užtikrino G. Sičiūnas. Anot jo, liepą ir rugpjūtį kurortas nebus perkrautas renginių, o birželį verslininkai svarsto apie dar vieną akciją - dviračių dieną.

Palangos verslininkai vieną praėjusį savaitgalį kurortą pavertė "gintariniu" – ne tik išbarstė pajūryje 40 kilogramų šio lietuviško aukso, bet ir po gabalėlį dovanojo prie kavos puodelio restoranuose. Viešbučiuose gintariukais puošė pagalves. Praėjusį savaitgalį pigiau kainavo patiekalai kavinėse, alkoholiniai gėrimai.

Po Velykų ketinama pakviesti poilsiautojus prisijungti prie akcijos "Darom 2009". Jos metu poilsiautojai bus raginami valyti pajūrį, rinkti šiukšles, už darbą uoliausių tvarkdarių lauks vertingi prizai, nemokama nakvynė viešbučiuose.

Pagal Lietuvos spaudą

Lietuvos įvaizdis užsienio žiniasklaidoje

Kaip praneša BNS, užsienio žiniasklaidoje Lietuva pernai buvo minėta dažniau, bet prastesniame kontekste nei kitos Baltijos šalys. Tai teigiama Valstybės kontrolės (VK) ataskaitoje, kurioje buvo vertinamas Lietuvos įvaizdžio formavimas. Pasak auditorių, šalies žinomumas užsienyje „savaime negarantuoja teigiamos nuomonės apie šalį" – jų teigimu, būtina platinti ne bet kokią, o būtent teigiamą informaciją. Tačiau teigiamos informacijos apie Lietuvą sklaida, anot VK, yra problemiška.

VK pateikia East West Global Index išvadas tyrimo, kuris kas ketvirtį nagrinėja publikacijas tokiuose įtakinguose pasaulio leidiniuose bei žiniasklaidos priemonėse kaip „The Economist", „TheNew York Times", „The Washington Post", „The International Herald Tribune", „Time", „CNN International".

Tyrimas parodė, kad 2008 metų paskutinį ketvirtį Lietuva iš trijų Baltijos šalių buvo minima dažniausiai, tačiau daug neigiamos informacijos sumažino jos taškus ir poziciją reitinge iki prasčiausios, lyginant su Latvija ir Estija.

Lietuva pasaulio žiniasklaidoje buvo minima 2,701 kartą, o apie Latviją ir Estiją užsiminta beveik dvigubai mažiau – apie jas skelbta atitinkamai 1,517 ir 1,349 kartus. Tačiau vertinant teigiamą ir neigiamą informaciją apie šalį, Lietuvai tarp Europos šalių skirta 42 vieta, tuo metu Latvijai ir Estijai atiteko aukštesnės pozicijos: 29 ir 30. Aukštesnę poziciją (31), pagal VK pateiktus duomenis, šioje skalėje užėmė ir Slovėnija, nors ji pernai paskutinį ketvirtį užsienio žiniasklaidoje buvo paminėta beveik trigubai mažiau nei Lietuva – apie 1,000 kartų. Kaimyninė Lenkija pateko tarp 4 šalių, apie kurias pasaulio žiniasklaida atsiliepia geriausiai. Tiesa, ši šalis buvo minėta keturis kartus daugiau nei Lietuva – apie 11,000 kartų.

Kaip skelbiama East West Communications tinklapyje, pernai paskutinį ketvirtį Lietuva tarp 200 pasaulio šalių užėmė 164 vietą, Latvija – 114, Estija – 117, Slovėnija – 126, o Lenkija atsidūrė 9 pozicijoje.

„Nepaisant visų Lietuvos pastangų gerinti savo įvaizdį užsienyje ir šalies viduje, jos reitingai tarptautinių agentūrų apklausose, vertinančiose šalies politinę ir ekonominę situaciją pasauliniame kontekste ir jos žinomumą užsienyje, išlieka neaukšti", - tvirtinama VK ataskaitoje.

Pasak VK, vienas svarbiausių šalies politinės ir ekonominės situacijos vertinimo rodiklių yra korupcijos lygis – korumpuota šalis tampa mažiau patraukli potencialiems užsienio investuotojams. „Per pastaruosius septynerius metus Lietuvoje korupcijos lygis beveik nesikeičia ir nematyti jokios pažangos", - teigiama ataskaitoje.

Organizacija „Transparency International" Korupcijos suvokimo indekso (KSI) 2008 metų tyrime Lietuvai skyrė 4.6 taško, arba 58 vietą tarp 180 reitinguojamų šalių. Pasak VK, tai prasčiausias indeksas nuo tada, kai Lietuva įstojo į Europos Sąjungą. Be to, nuo 1999 metų, kai toks tyrimas atliekamas, Lietuva neperžengė 5 taškų ribos, kuri žymi pažabotą korupciją.

Lyginant su kitomis Baltijos šalimis, 2008-aisiais Lietuva smuktelėjo žemyn 0.2 taško – nuo 4.8 iki 4.6, o Estija ir Latvija pakilo - atitinkamai nuo 6.5 iki 6.6 ir nuo 4.8 iki 5, kai „0" reiškia „labai korumpuota valstybė", „10" – „labai skaidri valstybė".

Prezidento metinis pranešimas

Prezidentas Valdas Adamkus Seime antradienį, balandžio 21 d. skaitė savo metinį pranešimą.

Kalbos pradžioje V.Adamkus sakė, kad jam buvo didelė garbė dvi kadencijas eiti šalies vadovo pareigas. Tačiau jis pabrėžė, kad Lietuvos Tūkstantmečio šventę gožia sunkmečio rūpesčiai. Prezidentas įvardijo tai, kuo dabar gyvena Lietuvos žmonės: nuolatinis nepasitikėjimas, jausmas, kad padaryta per mažai, nerimas dėl ateities. V.Adamkus apgailestavo, kad per šiuos metus taip ir nebuvo sukurta atvira visuomenė, paremta socialine partneryste, neišsaugotas bendrumo jausmas, stiprinant demokratiją nuveikta nedaug. Jis pabrėžė, kad pirmiausia atsakomybę turėtų prisiimti politikai, kuriems dėl savo veiksmų turėtų būti mažų mažiausiai gėda. Tačiau ir kiekvienas žmogus turėtų paklausti savęs, ką padarė dėl valstybės.

Kadenciją baigiantis Prezidentas teigė, kad krizės priežastys ne tik pasaulinės, bet ir dėl to, kas nebuvo padaryta Lietuvoje. Jis kaltino valdžią neveiklumu, nesugebėjimu įgyvendinti realios aukštojo mokslo pertvarkos. Pažėrė kritikos Vyriausybei, kuri, anot jo, dažnai tik žiūrėjo, kaip išsilaikyti valdžioje. Esą Vyriausybės ilgaamžiškumas nėra savaiminė vertybė, o kiekviena valdžia yra reikalinga tiek, kiek gali nuveikti jai galias suteikusių piliečių labui.

„Tenka pripažinti, kad prieš kurį laiką pamatę, kad sunkiai suformuota valdančioji mažumos koalicija ir jos Vyriausybė daugiau pastangų skiria ne reformoms, o išlikimui valdžioje, visi pristigome drąsos imtis ryžtingų veiksmų. Kai kurios Seimo partijos ragino Prezidentą paleisti parlamentą. Aš savo ruožtu laikiausi įstatymų nuostatos, kad tam būtina paties Seimo valia", – sakė jis.

Partijos susijusios su verslu. Prezidentas teigė, kad skubota mokesčių reforma ir iš naujo po rinkimų formuotas biudžetas yra tos pačios neveiklios Vyriausybės pasekmės – esą jei būtų veikusi stipri valdančioji dauguma, to nebūtų buvę. Taip pat jis ragino keisti ydingą praktiką, kai rinkimų į Seimą metais sutampa rinkimų ir biudžeto svarstymo laikotarpis, nes tai trukdo parengti šalies prioritetais pagrįstą ir ekonominę padėtį atitinkantį biudžetą.

Partijas prezidentas kaltino populizmu, vidinės demokratijos trūkumu. Partijos, jo teigimu, pernelyg glaudžiai susijusios su verslu, o priešrinkiminius pažadus pamiršta. Todėl pradedamos lipdyti netikėtos koalicijos, o politiniai ir ekonominiai veiksmai neatitinka pažadų.

„Vienas svarbiausių uždavinių – tobulinti rinkimų įstatymą. Žmonių pasitikėjimą politikais pavyks atkurti tik tada, kai rinkimų kampanijos bus skaidrios ir paremtos idėjomis, o ne rėmėjų pinigais", – kalbėjo V.Adamkus.

Narystė NATO ir ES – ne užuovėja. Prezidentas pabrėžė, kad šalyje atsirado nepasitikėjimas, valdžią turintieji naudojosi padėtimi.

„Pavyzdžiui, Lietuvoje nekilnojamasis turtas – žemė – tapo kilnojamuoju turtu, o daugybė žmonių buvo nuskriausti savos valstybės, nes įstatymai leido kitiems, dažniausiai turintiems informacijos ir ryšių valdžioje, geriausiose vietose esančią žemę atimti iš teisėtų savininkų", – sakė jis.

LR Prezidentas Valdas Adamkus.

V.Adamkus sakė, kad pernelyg lengvabūdiškai buvo žiūrėta į tai, ką duos narystė Europos Sąjungoje ir NATO. Anot V.Adamkaus, narystė šiose organizacijose „susuko galvas".

„Pernelyg lengvai ir greitai patikėta, kad įstojusi į ES bei NATO Lietuva atrado saugų uostą nuo visų audrų, kad nuo šiol jos laukia rami ir šviesi ateitis, nuolatinė pažanga. Dėl to prasidėjusio neveiklumo padarinys - užsitęsęs sąstingis", – sakė jis.

Dėl krizės kalta žmogiškumo stoka. Prezidento nuomone, svarbiausia ekonominio nuosmukio priežastis yra ne ekonominis atsilikimas, o žmogiškumo ir solidarumo stoka. V.Adamkaus nuomone, būtent moralumo nuvertinimas visuomenėje ir yra pagrindinė krizės priežastis.

„Tik moralinis apsivalymas ir moralinis atgimimas gali padėti Lietuvai įveikti ir ekonominę, ir vertybinę krizę, laiduoti žmonių gerovę ir šviesesnę ateitį. Kito kelio nėra. Ignoruodama moralios politikos svarbą, Lietuva jau moka didžiausiu turtu – emigravusiais savo žmonėmis, didėjančia socialine įtampa ir visuomenės susipriešinimu. Valdžia neturi arogantiškai ignoruoti šių visuomenę skaldančių simptomų", – sakė jis.

V.Adamkus sakė, kad jis vis tiek lieka ištikimas laisvės, demokratijos, pagarbos žmogui idealams. Jo nuomone, tik tokios vertybės gali padėti išbristi iš krizės. V.Adamkus sakė, kad ne kartą Vakaruose teko matyti, kaip yra įveikiamos krizės, ir ne tik pinigų taupymas, bet ir moralumas, naujos pastangos atstitiesti leidžia įveikti sunkmetį. V.Adamkus kalbos pabaigoje kvietė dirbti vardan Lietuvos ir dėkojo žmonėms už pasitikėjimą per šiuos visus metus.

Per daug Seimo narių. Savo kalboje užsiminęs, kad reikia reformuoti rinkimų sistemą, žiniasklaidai Prezidentas teigė, kad ši sistema turi daug ydų, o ir Seimo narių yra per daug: „Pati sistema turi daug ydų. Būtent pasiskirstymas apygardomis ir pačiais atstovais Seime. Šiandien manau, kad nėra reikalo turėti Seime 141 atstovo – per daug. Šalys kaimynės dirba su mažesniu skaičiumi ir efektyviai. Yra daug taisytinų vietų."

„Man nepavyko sukonsoliduoti Lietuvos visuomenės kaip brandžios ir atsakingos, nepavyko daug daugiau išryškinti kiekvieno iš mūsų kaip tarnautojo ar piliečio atsakomybės. Per daug buvo pasitikima kitais ir neįdedama tiek asmeninių pastangų, kiek reikėjo kiekvienam iš mūsų padaryti", – paklaustas, ko jam nepavyko pasiekti per porą kadencijų, žurnalistams teigė V.Adamkus. ❑

Kvietimas vykstantiems į Lietuvą

Kviečiame atvykti į aušrininko dr. Jono Šliūpo archyvo atidarymą, kuris įvyks Šiaulių Universiteto bibliotekoje, **penktadienį, birželio 12 dieną, 14 val.**

Didelė dalis dr. Jono Šliūpo archyvo, kurį surinko inž. Vytautas Šliūpas, gyvenantis Kalifornijoje ir kuriam savo raštiškus palikimus aukojo virš 400 Amerikos lietuvių, šių metų pradžioje buvo pervežtas į Šiaulių universiteto biblioteką. Lietuvoje besilankančius Australijos lietuvius kviečiame atvykti į Atidarymą. **Vytautas Šliūpas**

Poezijos ir muzikos vakaras Londone

Saulėtą balandžio 4 dienos pavasario popietę poezijos ir muzikos mylėtojai gausiai susirinko į **Gražinos Pranauskienės** (Australija) ir **Svajūno Dačkevičiaus** (Anglija) knygų "Eukaliptų tyloj" ir "Krintančios žvaigždės" pristatymo vakarą Londone.

Vakaro metu skaitovai Danielė Martinkėnienė, Gintas Martinkėnas, Nijolė Jankauskienė, Onutė Stakelienė, Justė Sulinskaitė ir Danutė Kulpavičiūtė skaitė poetų eiles.

Skambėjo harmonizuotos lietuvių liaudies dainos, kurias atliko Jūratė Clarke ir Aldas Kazlauskas.

Melbourniškė Gražina Pranauskienė (priekyje kairėje) ir vakaro organizatoriai.

Dalios ariją baladę iš Balio Dvariono operos "Dalia" jausmingai atliko Gina Činskytė. Ieva Vaitiekūnaitė smuiku griežė nuotaikingas melodijas, akompanuojant mamai Dainai Vaitiekūnienei. Ekrane besikeičiant Lietuvos vaizdams žiūrovai klausėsi Giedriaus Kuprevičiaus dainos "Gandrelis".

Gražina Pranauskienė gimė Švenčionių rajone, Adutiškyje. Baigė Kretingos vidurinę mokyklą (1975 m.) ir Vilniaus Konservatoriją (1984 m., chorinį dirigavimą). Nuo 1989 metų Gražina gyvena Australijoje, kur apsigynė menų magistrės laipsnio disertaciją (2003 m.).

Eilėraščių ir prozos rinktinėje "Eukaliptų tyloj" autorė jautriai išgyvena nostalgiją savo kraštui bei ten pasilikusioms nerūpestingoms jaunystės dienoms.

Nuoširdus ir jausmingas Gražinos Pranauskienės knygos pristatymas tarsi tiltas jungė tolimąją Australiją su Lietuva, čia viskas sutilpo: meilė, ilgesys, nostalgija:

"Gyvenu lekiančiame sūkūryje, nejausdama po kojom žemės, nepastebėdama kauburėliais nuvingiavusio laiko, kol atsipeikėjusi tolimoje begalybėje, įsiklausau į nuvytusios ramunės širdgėlą."

"Jos žiedlapiuose išskaitau savo ateitį, besikuriančią jūrų ir vandenynų sąsajoje, polių susikirtime ir sutrūnijusių tiltų girgždėjime."

"Sunku tuo pačiu metu gyventi dviejuose pasauliuose, todėl į tėviškę vykstu lagaminan įsimetus kvapnų eukalipto lapą, o iš ten parsivežu gintaro ašaras."

NOSTALGIJA

Manęs šiandieną niekas nepažįsta,
nes aš esu visai kita,
gyvenimo aplamdyta, suryta,
daugybės laiko priešų apsupta.

Nerūpestingas laikas skyrė dalią,
toli nuo artimų ir Lietuvos,
todėl lig šiolei širdį šitaip gelia,
nėra paguodos nuo ligos savos.

O ta liga – nostalgija vadinas,
tik prabundu, o ji jau čia, šalia,
tėvynės šauksmas ir pušų dvelkimas
nebeišnyksta atminties saite.

Kazimieras Girčys graudino publiką Gražinos Pranauskienės eilėmis sukūręs dainą "Mamai". Vakarą papuošė. ir Jono Chockevičiaus savos kūrybos daina "Paukštė".

Svajūnas Daškevičius – poetas, eilėraščių, miniatiūrų autorius, šiuo metu gyvenantis Londone.

„Aš eilinis žmogus tarp eilinių / Minu gyvenimo savąjį taką."

"Gyvenimas – likimas, į kurį telpa: mylintis ir mylimas, laimingas ir džiaugsmingas, skausmingas, netikras ir monotoniškas, svetimas ir vienišas... "

Roko grupė "Laiko sala" atliko porą poeto Svajūno Dačkevičiaus eilėmis sukurtų dainų.

LIETUVA

Šito vakaro nenupirksi už nieką
Tų ugninių vakario gaisų
Kur laukai žiogui griežiant užmiega
Ant gailiųjų birželio rasų.

O Gimtine, Tu mano Gimtine!
Dalelyte širdies ir jausmų.
Mes vaikai po pasaulį paklydę
Ieškom laimės krantų.

Gražina Pranauskienė (kairėje) skaito savo poeziją susirinkusiems londoniškiams.

Tūkstantmečio pasakojimai vaikams

(Šie kampeliai skiriami tėvams ir mokytojams, kad paskaitytų vaikams)

Lietuvos krikštas

Karalius Mindaugas prieš priimdamas karūną buvo apkrikštytas, kartu su savo dvariškiais. Paskui ir Vytautas, darydamas sutartis su krikščionimis, buvo apsikrikštijęs, bet jiems rūpėjo tik politika, o ne tikėjimas, tad visa Lietuva liko pagoniška. Visai kitoks buvo Jogaila. Kai jis vedė Lenkijos karalaitę Jadvygą, jis ne tik apsikrikštijo, bet ir pažadėjo apkrikštyti visą Lietuvą. Per Jogailos krikštynas ir Vytautas perėjo iš pravoslavų tikėjimo į katalikybę, o po metų , 1387 m., jie abudu su būriu kunigų ir vienuolių išsirengė į Lietuvą.

Siųsti vienus kunigus nebuvo prasmės, nes jie kalbėjo lenkiškai arba čekiškai ir paprasti žmonės jų nesuprato ir nebūtų klausę. Kas kita kai su jais keliavo karalius Jogaila ir didysis kunigaištis Vytautas. Žmonės buvo pratę jų klausyti, ir jie išversdavo kunigų pamokslus. Jogaila net išvertė į lietuvių kalbą "Tėve Mūsų" ir tikėjimo išpažinimą. Kadangi liturgija reikalavo, kad krikštijamieji būtų apsirengę baltais rūbais, Jogaila kiekvienam naujam krikščioniui padovanojo baltus vilnonius marškinius. Lietuviai paprastai dėvėjo lininiais drabužiais, tai jiems tokie marškiniai buvo didelė dovana. Galbūt kai ką jie net paskatindavo eiti krikštytis.

Kad viskas vyktų greičiau, krikštydavo ne po vieną, bet didesniais būriais. Surinkę visą kaimą kunigai visus vyrus pakrikštydavo vienu vardu, pavyzdžiui Petras, o visas moteris irgi vienu vardu, sakysim Marija.

Ir ką paskui tokiam kaimui daryti, jeigu visi vyrai Petrai, o visos moterys Marijos? Sprendimas buvo labai paprastas: jų buvę vardai pasidarė tarytum jų pavardės: Petras Daugvila, Petras Tautrimas, Petras Sodaitis, Marija Petrienė arba Marija Daugvilienė. O kas nenorėjo pasilikti savo senojo vardo, tai buvo pavadintas pagal kokią nors ypatybę. Kuris gyveno prie miško, tapo Petras Miškinis, kuris buvo labai aukštas – Petras Aukštuolis, o katrą norėdavo pajuokti, kad jis kalba kaip ožys mekena, pavadino Petru Oželiu.

Paskui tokio Petro vaikas, gal jau Jonuku krikštytas, vadinosi Jonukas Petraitis, arba Petronis, Petrėnas. Taip atsirado daugybė įdomių pavardžių.

O Lietuvoj krikščionybė prigijo, ir lietuviai net savo kraštą pavadino Marijos žeme.

Aliutė

Poezijos ir muzikos vakaro Londone dalyviai ir atlikėjai.

Šito vakaro nenupirksi...
Ties bekraščio laiko sala
Kur bebūčiau, kiek mirčiau ar gimčiau -
Manyje gyvens Lietuva.

Tas mažytis planetos taškelis
Kelrodėlė padangių šviesa
Tas vienintelis gimtas takelis
Sugrąžins namo visada.

Vakarą puikiai ir šiltai vedė Rasuolė Laurinaitytė. Pasibaigus renginiui žiūrovai neskubėjo skirstytis, vaišinosi vynu, dar ilgai šnekučiavosi su poetais, laukė autografų, džiaugėsi galėdami susitikti tokiame sielą jaudinančiame vakare. Gausus žiūrovų dalyvavimas ir atsilicpimai bylojo, kad tokie renginiai laukiami ir reikalingi.

Kostas Malinauskas
JK Lietuvių Bendruomenės Valdybos narys, atsakingas už kultūrą.

Iš Redakcijos pašto

Gerb. Redaktore,

Š. m. "Mūsų Pastogėje" Nr. 11, skyrelyje "Lietuvos įvykių apžvalga" perskaičiau, kad Žemaičių partijos Kauno skyriaus pirmininko pavaduotoja buvo išrinkta Janina Šliogerė.

Man – bendrapavardžiui – pasidarė įdomu, ar Lietuvoje pereinama į slavišką moterų pavardžių galūnių pritaikymą. Gal kas žinantis apie tai sutiktų pasidalinti savo žiniomis "Mūsų Pastogėje".

Vytenis Šliogeris

Nemokama psichologinė pagalba internetu užsienyje gyvenantiems lietuviams

Nuo 2009 m. vasario mėnesio VšĮ „Gera būsena" psichikos sveikatos specialistai vėl pradeda teikti nemokamas psichologines konsultacijas į užsienio šalis emigravusiems lietuviams. Konsultacijos yra teikiamos elektroniniu paštu, Skype ir mIRC programomis. Pagrindinis šių konsultacijų tikslas yra padėti emigracijoje esantiems lietuviams, susidūrusiems su įvairiomis psichologinėmis ir socialinėmis problemomis, stiprinti jų emocinę sveikatą, užkirsti kelią rimtesniems psichikos sutrikimams, didinti psichologinio atsparumo galimybes. Unikalioje VšĮ „Gera būsena" svetainėje **www.psyvirtual.lt** taip pat yra reguliariai talpinami psichologiniai straipsniai, analizuojantys emigracijos fenomeno psichologinius aspektus, teikiantys informaciją apie įvairias psichologines problemas ir jų įveikimą. Psichologinės konsultacijos internetu yra anoniminės, teikiamos gimtąja lietuvių kalba ir klientams patogiu laiku – dažniausiai vakarais, po darbo valandų.

VšĮ „Gera būsena" direktorė ir projekto koordinatorė Vilma Kuzmienė,
vilma@psyvirtual.lt www.psyvirtual.lt.

Kas - kur - kaip?

Antanas Laukaitis

Naujienos iš Pasaulio lietuvių sporto žaidynių Lietuvoje

Šiais metais birželio 25 - 28 dienomis Lietuvoje, Vilniuje, vyks Pasaulio lietuvių sporto žaidynės, skirtos paminėti garbingą Lietuvos Tūkstantmetį. Tai bus jau VIII-osios Pasaulio lietuvių sporto žaidynės. Žaidynių globėjas – Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus.

1938 metais Kaune įvyko I-oji Lietuvos Tautinė Olimpiada, kurioje dalyvavo lietuviai iš viso pasaulio. Reguliarų šių šventčių rengimą nutraukė Antrasis pasaulinis karas ir tik po 40 metų pertraukos Toronte, Kanadoje, buvo surengtos I-osios Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės. Vėliau jas tęsė Čikagoje, Adelaidėje ir Lietuvoje. 2008 metais LR Ministro Pirmininko potvarkiu buvo nuspręsta 2009 metais Lietuvoje surengti jubiliejinę Lietuvos Tūkstantmečiui paminėti skirtą sporto šventę. Buvo sudarytas specialus Rengimo komitetas ir Darbo grupė. Jai vadovauti yra paskirtas Kūno kultūros ir sporto departamento gen. direktorius Algirdas Raslanas. Iš viso šioje grupėje atskiriems darbams vadovauti ir patarti yra 27 nariai. Tarp jų įžymesni yra Tautinio olimpinio komiteto prezidentas Artūras Poviliūnas, "Žalgirio" prezidentas Vytas Nėnius, Vilniaus miesto meras, visi Sporto departamento direktoriai, Europos kultūros sostinės, Turizmo, Tautinių mažumų departamento, "Sportas visiems" direktoriai, TV bei radijo, Lietuvos Prezidento, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, Australijos ALFAS, Lietuvos savivaldybių, Š. Amerikos ŠALFAS, Sporto federacijų, Švietimo ir mokslo, Sveikatos, Policijos departamento, Kultūros ministerijos, Užsienio reikalų ir Finansų ministerijos atstovai. Kaip matyti iš ilgo sąrašo, šios šventės geram pasiruošimui ir įvykdymui yra pakviesti labai žymūs ir įtakingi Lietuvos žmonės.

Žaidynių tikslas ir uždaviniai

Pagrindinis Žaidynių tikslas yra tęsti mūsų tautinio bendravimo ir jaunosios, ypač užsienio lietuvių kartos, lietuvybės išsaugojimą ir lietuviškų tradicijų išlaikymą. Per sportą siekti glaudesnio pasaulio lietuvių bendravimo.

Šių žaidynių iškilmingas atidarymas įvyks 2009 m. birželio 27 dieną, 20 val. Kalnų parke, Vilniuje.

Šventės rengimo Darbo grupė jau turėjo du posėdžius, kuriuose buvo plačiai aptarti visi šventės darbai ir pasiskirstyta pareigomis.

Pagrindinė rengėjų problema yra ta, kad dėl krizės Lietuvoje yra sumažinti rengimo finansai. Šventėje, 26-iose sporto varžybose dalyvaus apie 4,000 sportininkų, o svečių iš užsienio bus 800. Tuo tarpu 2005 metų žaidynėse iš užsienio dalyvavo tik 600 sportininkų. Iš viso bus atstovaujama 18-kai valstybių. Daugiausiai sportininkų dalyvaus krepšinio varžybose, net 276 žaidėjai iš 9 valstybių. Taip pat daug sportininkų žais golfą – net 87 iš 8 valstybių. Futbolą žais 65 iš 6 valstybių ir bėgimo varžybose dalyvaus 63 sportininkai iš 5 valstybių. Kitose sporto šakose bus mažiau dalyvių. Iš užsienio šalių nei viena neužsiregistravo žaisti rugby ir tik po kelis dalyvius iš užsienio atstovaus keliautojų, hel-pongo, orientavimosi, riedučių, tinklinio, ringo, šachmatų ir šaškių sporto šakose.

Apgyvendinimui Vilniuje yra užsakyti 7 viešbučiai, kurie sumažino kainas žaidynių metu. Taip pat užsakytos vietos Vilniaus universiteto bendrabutyje ir dar dviejuose bendrabučiuose. Viešbučiuose bus apgyvendintos gausiausios – Australijos, JAV ir Kanados – delegacijos bei svečiai iš kitų valstybių.

Svečių sutikimui, nuvežimui iki viešbučių ir varžybų vietų bei daliai krepšinio komandų, yra užsakyti trys dideli autobusai ir du mikroautobusai.

Kiekvienas oficialiai registruotas sportininkas bus aprūpintas nakvyne 4 dienoms (1 prieš varžybas, 2 per varžybas ir 1 po varžybų). Už kiekvieną tą dieną jiems bus mokami dienpinigiai maistui: 780 žmonių po 80 litų keturias dienas.

Australijos sportininkai dalyvauja šiose sporto šakose: krepšinyje – 45; golfe – 20, biliarde – 3, tenise – 2, plaukime ir stalo tenise – po 1. Iš viso vyks 72 sportininkai. Su sportininkais pareiškė norą važiuoti ir 13 turistų, kurie visas išlaidas apsimoka patys.

Didelė pasaulinė finansinė krizė palietė ir Lietuvos sportininkus bei būsimąją 1000 - čio sporto šventę Vilniuje. Lietuvos vyriausybė beveik per pusę sumažino pinigų sumą, skirtą šventės rengimui, palyginus su 2005 metais, nors sportininkų šį kartą dalyvauja daugiau. Tais metais iš užsienio sportininkų atvyko 600, o šiais metais jau 800. Šių žaidynių Darbo grupė, kurioje yra daug politikų, sporto, ministerijų ir kitų organizacijų atstovų, jau dviejuose posėdžiuose smarkiai kritikavo tokį Vyriausybės norą sumažinti jubiliejinės šventės finansus ir darys viską, kad finansinė padėtis pagerėtų.

O kaip su Australija?

Australijos lietuviai sportininkai su labai dideliu entuziazmu rengiasi kelionei į Lietuvą. Jau yra sudarytos visų šalių, kurios dalyvaus šventėje, rinktinės. Stebėtinai daug norinčių dalyvauti ir pajėgių atsirado krepšininkų. Sudarytos net dvigubos vyrų ir merginų krepšinio rinktinės. Pirmosios vyrų ir merginų komandos yra sudarytos iš pačių pajėgiausių mūsų žaidėjų, jos turėtų gražiai pasirodyti Lietuvoje. Antrosios komandos gal nėra tokios stiprios, tačiau irgi gražiai atstovaus mūsų kraštui. Visi krepšininkai turėjo Geelonge jau po dvi bendras visų žaidėjų treniruotes. Numatoma, kad dar čia ar Vilniuje jie visi bendrai rengsis prieš būsimas varžybas.

Su dideliu džiaugsmu turiu pranešti, kad gavau pažadą, jog vyrų uniformas padovanos Lietuvos tautinis olimpinis komitetas, o merginų uniformas – "Žalgirio" draugija. Už tai jiems priklauso didelis sportininkų ačiū.

Išvyka rūpinasi ALFAS Valdyba su pagrindiniu savo pagalbininku Geelongo "Vyties" sporto klubo pirmininku Alex

Nukelta į 7 psl.

Lietuvoje – sovietmečio ir laisvoje

Alena Karazijienė

Tęsinys. Pradžia "MP" nr.5.

Aikštės vidury kai kas jau šoko, kai kas ėjo ratelius, kai kas mėtė į orą savo vadovus, ir iš publikos daug kas prisijungė. Mums minios žiūrovų kėlė rūpestį, kaip toje žmonių lavinoje nuplaukti žemyn nuo Kalnų Parko, kaip pakliūti į troleibusą, bet kadangi buvo Vytautas su Gražina, tai su jais susikabinę rankomis lengvai nusiyrėm ligi jų auto-mobilio ir nuvažiavom pas juos. Namo grįžom jau po vidurnakčio.

Kitą dieną, pavakarieniavusios namie, nuvažiavom į Šokių šventę stadione. Lyg ir grasino lietus, bet išlaikė. Aš labiausiai stebėjau mūsų "Gintaro" šokėjus – jie buvo netoli ir gražiai išsiskyrė savo kostiumais ir grakštumu, o man jie tikrai atrodė patys geriausi. Po koncerto vėl nesibaigė paskutinė polkutė, niekas nenorėjo skirstytis, o mums vėl rūpestis – kaip grįžti. Ten kelias netolimas, bet įsigrūsk tu, žmogau, į troleibusą! Laimei, vėl netoli sėdėjo Vytautas, tai susimojavom ir nusekėm paskui jį. O Nerisai darė didelį įspūdį, kad ji važiuoja Seimo automobiliu,

Į Dainų šventę Nerisa nelabai norėjo važiuoti, bet nuvažiavus pas Rimutę, jos anūkas Mikas pasiūlė labai priimtiną sprendimą: jis pasiims Nerisą į roko koncertą ir pobūvį, kuriame bus ir tuo metu labai populiarus pop dainininkas Lukas, ir jie kartu praleis vakarą. Tai man buvo visai ramu dėl Nerisos, ir mes su Kašausku ir Dambrava keturiese išvažiavom į Dainų šventę Vingio parke. Atrodė, kad lis, tai pasiėmėm visokių apsiaustų ir plastmasinių skraisčių, kurių paskui labai ir labai prireikė. Gatvės buvo užgrūstos, vienoj vietoj policija tiesiog nenorėjo praleisti, bet Dambrava parodė savo ambasadoriaus pažymėjimą (jis tada buvo ambasadorius Venezueloje), tai praleido. Koncerto metu ėmė lyti; nežiūrint visų skraisčių, peršlapom, paskui sėdėjom garuodami, bet niekas nesusirgo. Koncertas tęsėsi 4 su puse valandos! Grįždami visur matėme prie troleibusų stotelių laukiančius būrius žmonių, visi šlapi, bet linksmi. Grįžus namo, Nerisos dar neradau, bet kadangi ji turėjo raktą, tai nuėjau gulti. Nerisa grįžo labai patenkinta, sužavėta tuo dainininku ir apdovanota jo CD. Toje kasetėje Lukas dainuoja su operos solistu Virgilijum Noreika. Nerisai ta daina labai patiko, paprašė, kad ją išverščiau į anglų kalbą.

Beržoras

Atėjo laikas parodyti Nerisai daugiau Lietuvos. Jurgis su Jurgučiu atvažiavo labai anksti, ir iškeliavom į Žemaitiją. Nerisą stebino ir žavėjo pakelės kryžiai, paminklai, vietovių pavadinimai, ir visur stebėjosi, kokie kūrybingi yra lietuviai. Priminiau jai, kad ir jos diedukas (Jeršovas) iš tos pačios Lietuvos. Naujiena jai buvo šieno kupetos ir mažos užkandinėlės pakeliui. Nuodugniai apžiūrėjom Kryžių Kalną (su trumpu paaiškinimu apie sukilimus caro laikais ir kryžių naikinimus sovietmečiu) ir pasiekėm Alsėdžius. Pasiklausdami žmonių suradom kur gyvena Valužiai. Gintaro nebuvo, bet jo mama mums tiksliai nupasakojo, kaip nuvažiuoti į Beržorą ir surasti Striaukus. Striaukai mus labai draugiškai pasitiko. Striaukienės vyras vardu Jurgis ir duktė Jurgita. Gi mes atvažiavome su Jurgiu ir Jurgiuku. Striaukų namas labai gražiai ir patogiai įrengtas, su visais moderniškais patogumais. Jie ateity ketino ten įrengti kaimo turizmo poilsiavietę, bet tuo tarpu apsistojom pas juos namuose. Tuoj mums parodė kur nakvosim, aprodė sodybą ir ežerą. Pasivaikščiojom, pasimaudėm, o vakarienei gavom tikrą žemaitišką valgį: neluptas bulves su kastiniu ir cibulienę. Bulvės buvo labai įdomiai serviruojamos: jos subertos į dvigubą drobinį maišelį ir karštos gali išsilaikyti valandų valandas. Valgymui gavome tik medinius šaukštus; bulves nusilupti reikėjo jo kotu. Cibulienė neatrodė labai graži, bet paragavus, norėjau dar pakartoti. Cibulienė daroma iš sūdytų silkių, suvyniotų į laikraštį ir iškeptų ant žarijų. Tada jos atskiriamos nuo kaulų ir odos, sutrinamos, pridedama smulkiais griežinėliais supjaustytų svogūnų ir užpilama vandeniu. Atrodo baisiai – kažkoks pilkas drumzlinas skystis. O gardumėlis nepaprastas!

Striaukų sodyba prieina prie pat ežero. Į vandenį veda gana ilgas ir platus tiltelis. Ant to tiltelio kitą rytą valgėm pusryčius – blynelius, uogienę ir visokius gardumynus. Nuo tiltelio gerai šokinėti į ežerą, tai Jurgutis su Nerisa maudėsi ir važinėjo vandens dviračiu. Man iš pat ryto atrodė per šalta maudytis..

(Po kelerių metų būdama Lietuvoje neiškenčiau neparodžiusi Beržoro ir savo broliui Vytautui. Grįždami iš stovyklos prie Platelio ežero, turėjom važiuoti pro Beržorą. Prikalbinau Vytautą užsukti. Tada jau buvo įkurta "kaimo sodyba" su svečių namu ir pirtimi. Vizitas buvo labai malonus. Jau nekalbant apie pačių šeimininkų Striaukų nuoširdumą, tos kelios praleistos valandos buvo tikras poilsis: maudėmės ežere, Vytautas su vaikais žaidė ir išdykavo kieme, vaišinomės pavėsinėje ir grįžome labai patenkinti visa diena).

Į pajūrį

Atsisveikinę su šeimininkais nuvažiavome prie Salantų, kur yra Viliaus Orvydo sodyba. Tos sodybos aš dar nebuvau mačiusi. Tikrai, tai ne sodyba, o akmeninių skulptūrų ir keistų akmenų parkas su įvairiais užrašais ir savotiškai dvasinga aura. Nerisa kiekvieną akmenėlį norėjo apžiūrėti. Nors praleidom tenai kelias valandas, bet tikrai visko nepamatėm. (Po kelerių metų, progai pasitaikius, aš vėl ten buvau ir vėl apžiūrėjau kiekvieną akmenį ir skulptūrą). Iš ten nuvažiavome į tikrą akmenų muziejų prie Mosėdžio. Ten akmenys buvo surinkti ne dėl jų meniškos vertės, bet sudėlioti pagal riedulių kilmę ir geologinį tipą. Užėjom ir pas dr. Intą, kuris buvo to muziejaus įkūrėjas. Jo kiemas irgi buvo išdabintas įvairiausiais akmenimis.

Pakeliui į Palangą dar sustojom Kretingoj, apžiūrėjom Tiškevičių rūmus ir žiemos sodą. Palangoj vakarą praleidom su Gedimino sesers šeima, o Jurgiui su Jurgiuku nakvynę suradom pas jų kaimynę.

Kitą dieną labai anksti išvažiavom į Klaipėdą ir keltu persikėlėm į Neringą. Juodkrantėj, aišku, užlipom į Raganų kalną, Preiloje nusipirkom medžioklinių dešrelių ir netoli Rėzos paminklo susikūrę lauželį išsikepėm pietus. (Jurgio žmona Danutė buvo tam tikslui įdėjusi buteliuką spirito). Nidoje būtinai turėjau parodyti senąsias kapines ir krikštus, o neužlipti ant Parnidžio kopos būtų buvus neatleistina nuodėmė.

Važiuodami Neringos keliu atgal dar sustojome už Preilos ir pavaikščiojom po pilkąsias kopas su užpustytais kaimais. Man buvo nepaprastai malonu, kad aš daug kur Lietuvoje jau galėjau pabūti turistų "gide".

Vieną dieną paskyrėm pačiai Palangai. Po pietų atėjo Ieva (kokia laimė, kad ji tuo metu buvo Palangoje!) ir išsivedė Nerisą į garsiąją Basanavičiaus gatvę. Nerisa parsibeldė apie 3 val. ryto.

Nors Nerisai labai sunku buvo keltis, anksti rytą jau buvom Klaipėdoje ir keltu persikėlėme į jūros muziejų. Apėjom visą muziejų ir delfinariumą, pažiūrėjome "delfinų teatro" ir, prisipirkę rūkytos žuvies, pakeliui papietavę, ankstyvą popietę jau buvome Kaune.

Iš Kauno Jurgis dar nuvežė mus į Pašekščius, maudėmės Aisete, apvažinėjom Aukštaitijos ežerus, Palūšę ir Ledakalnį. Saulius tą viską buvo matęs, tai kaip gi Nerisai neparodyti!

Tęsinys kitame *MP* nr.

Kas - kur - kaip?

Atkelta iš 6 psl.

Wiasak, kuris rūpinasi sportine apranga, kelione ir kitais kelionės reikalais. Numatoma, kad kiekvienas sportininkas gaus taip vadinamą "Polo Top", kuris bus dalis oficialios uniformos ir su ja jie dalyvaus atidarymo bei uždarymo paraduose ir kitose oficialiose iškilmėse.

Kelionę organizuoja kelionių biuras iš Geelongo. Viena iš pagrindinių jo vadovių yra lietuvaitė Ramutė Tepan, kurios dėka yra gauta gana didelė parama loterijos bilietų prizams.

ALFAS Valdyba, turėdama dideles kelionės išlaidas, kreipsis į mūsų fondus ir žmones, prašydami finansinės pagalbos. Taip pat jau yra išleista speciali 1000- mečio šventės paminėjimo loterija, kurios I-mas prizas yra 5,000 dolerių "travel voucher", II-sis – 2,000 dol. "retail voucher", III-sis –1,000 dol. "retail voucher" ir IV-sis – 2 tuzinai "De Lisio" vyno iš P. Australijos. Loterijos bilieto kaina 2 doleriai, ji bus traukiama gegužės 31 dieną Sydnėjaus Lietuvių Klube.

Todėl nuoširdžiai prašome pirkti šiuos loterijos bilietus, tuo paremiant mūsų sportininkų kelionę į Lietuvą.

Lietuvos sporto enciklopedija

Lietuvos kūno kultūros ir sporto departamentas ir Lietuvos sporto istorija yra sukaupusi labai didelį mūsų sportinių įvykių bei rezultatų kraitį, todėl nutarė išleisti Lietuvos sporto enciklopediją. Be straipsnių apie sportą, sporto organizacijų ir kitų svarbių sporto įvykių, čia bus dedamos ir Lietuvos sportui nusipelniusių žmonių biografijos ir aprašymai, taip pat ir jų nuotraukos. Daug sportinės veiklos formų ir laimėjimų yra sukaupta ir užsienyje, todėl šioje enciklopedijoje bus duodami ir užsienio lietuvių, nusipelniusių sportinėje veikloje bei darbe, aprašymai.

Esu jau išdalinęs mūsų žymesniesiems sporto veikėjams specialias anketas, kurias užpildžius reikia pasiųsti paprastu paštu adresu:

L. Sp. Enciklopedija, Žemaitės g. 6, LT - 03117 Vilnius, Lithuania, arba e - mail: **enciklopedija@sportinfo.lt**

Kviečia Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas

2009 m. gruodžio pabaigoje – 2010 m. sausio pradžioje Pietų Amerikoje vyks XIII Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas. Ruošos Komitetui vadovauja Marisa Leonavičienė. **Kongresas prasidės Argentinoje ir gruodžio 22 – 27 dienomis vyks Buenos Aires, gruodžio 27 – sausio 3 dienomis tęsis Montevideo, Urugvajuje, baigsis sausio 3 – 7 dienomis Sao Paolo, Brazilijoje.**

Registracijos anketos priimamos iki 2009 m. birželio 30 dienos. Užsiregistravus prašome pervesti 30% sumos per 10 dienų. Likusią sumą prašome sumokėti iki gruodžio 1 dienos. Pavėlavusiems, t.y. nuo 2009 m. liepos 1 d.dalyvavimas brangs 20%.

Kiekvienas Kūčių vakaro dalyvis (nepriklausomai nuo to, kokias funkcijas atlieka Kongrese) kviečiamas atsivežti savo kraštą atspindinčią smulkią kalėdinę dovanėlę.

Dalyvavimo Kongrese kaina vienam asmeniui:

visame Kongrese – 2000 USD arba kiekvienoje šalyje:

- Kultūrinėje dalyje Argentinoje – 800 USD;
- Studijų Dienose Urugvajuje – 800 USD;
- Stovykloje Brazilijoje – 400 USD.

Į kainą įeina (dalyvaujant visame Kongrese): maitinimas (3 - 4 kartus per dieną), apgyvendinimas viešbučiuose, transportas iš vienos šalies į kitą (laivu Argentina - Urugvajus, lėktuvu Urugvajus - Brazilija), transportas pagal Kongreso programą, ekskursijos bei šventės).

Pamaldos Sydnėjaus lietuviams

Sekančios pamaldos Sydnėjaus lietuviams įvyks **sekmadienį, gegužės 3 dieną, 11.30 val. ryto St. Joachim's bažnyčioje, Lidcombe.** Ši diena yra ir Motinos Diena, todėl po pamaldų visi vyksime į Rookwoodo kapinių lietuvių sekciją, kur maldas už mirusias motinas praves kun. Jonas Stankevičius.

Kitos pamaldos Sydnėjaus lietuviams įvyks **sekmadienį, gegužės 17 dieną, 11.30 val. ryto St. Joachim's bažnyčioje, Lidcombe.**

Parapijos Taryba

A†A Feliksui Borumui

mirus, nuoširdžiai užjaučiame žmoną Mariją, vaikus Ron ir Janetta bei jų šeimas.

Canberros Lietuvių Bendruomenės Sąjungos Valdyba

Mirus pensininkų "Paguoda" nariui ir buvusiam pirmininkui

A†A Feliksui Borumui,

skausmo valandoje užjaučiame žmoną Mariją, šeimą, gimines ir Velionio brolį bei seserį Lietuvoje.

Canberros "Paguoda" pensininkai

Mirus mūsų draugui

A†A Feliksui Borumui,

reiškiame gilią užuojautą žmonai Marijai, netekus mylimo vyro, sūnui Ronaldui ir dukrai Janettai, netekus gero tėvelio, anūkams, netekus mylimo dieduko, giminėms, netekus šeimos nario, ir Velionio broliui bei seseriai Lietuvoje, netekus mylimo brolio.

Liudas Budzinauskas, Leonardas Venclovas ir šeimos

Rašydami testamentą, nepamirškite ir "Mūsų Pastogės". Remkite išeivijos spaudą!

In memoriam

A†A Vincas Augustinavičius

1921 – 2009.03.26

Vincas Augustinavičius.

My father Vincas Augustinavičius was born in a small farming town of Papilė (Lithuania), in the district of Šiauliai. He was the youngest of four brothers and two sisters. All have since passed on. He married my mother Pranutė when he was only 20 years old. My mother was 9 years older.

My father had just begun work with the Lithuanian Railways when the Second World War started in 1939. Soon the Russians came into Lithuania and took over. Those years were not easy. Whoever had the gun gave the orders. People did as they were told or they were deported off to Siberia, as my wife Marija's parents were in 1941.

My sister Aldona was born in that year and I was born 2 years later in 1943, in Papilė. The Germans then took over Lithuania as the Russians fled.

The Germans gave the orders until the Red Army gained upper hand and was about to come back. My father Vincas, working on the railways, simply jumped on a train and took off for the safety of Germany. From Ravensburg (Germany) he asked the family to join him. My mother with myself and Aldona, along with Vincas's brother Jonas and his wife Emilija, took off on a horse and cart for the Lithuanian port of Klaipėda. There a ship took us all off to Germany. Our brother Zigmas was born in Ravensburg in 1945.

From there the family emigrated to Australia in a Norwegian ship "Skaugum" in 1949. We spent some time in the Somers migrant camp where my mother worked in the camp kitchen. My father found a job in Melbourne as a presser and we eventually moved into our first home at 18 Primrose Street, Moonee Ponds.

After a few years my mother and father separated. Father went to live in Sydney. There he met up with and married his second wife Rūta.

In Sydney, my father was quite active in the Lithuanian community, coaching basketball teams and playing in chess competitions. He was also the editor of the Lithuanian newspaper "Mūsų Pastogė" for about 5 years.

When my father was divorced a second time he realised the best place for him with the little money he had was to live in Lithuania. In Lithuania he was also active for a time in the community. He was helping to settle returning Lithuanians, acting as a contact to provide them with information about what services the goverment offered and about places to stay at in the interim, and the like.

He lived in the centre of Vilnius for abour 11years until Marija and I came to visit him. We soon realised he was suffering from Alzheimer's and the onset of dementia. Aldona brought him back to Australia where Marija and I cared for him for over a year until Marija's health deteriorated and we could no longer look after him in our home. He moved into Springtime nursing home where they cared for him until he passed away on Thursday 26th March, aged 88 years.

Alfredas Augustinavičius (Augustine)

Prisimenant **A†A Petrą Ropę,**

mirimo metinių proga Vietoj Gėlių aukoju $100 "Mūsų Pastogei".

Bronė Ropė

Prisimenant **A†A Miką Malaitį,**

mirimo metinių proga Vietoj Gėlių aukoju $100 "Mūsų Pastogei".

Bronė Ropė

Mirus buvusiam "Mūsų Pastogės" redaktoriui

A†A Vincui Augustinavičiui,

reiškiame nuoširdžią užuojautą artimiesiems, draugams ir pažįstamiems.

"Mūsų Pastogės" Redakcija ir LB Spaudos Sąjungos Valdyba

A†A Albo Rodriguez

mirus, reiškiame gilią užuojautą jo draugei Reginai Umbražiūnienei, giminėms ir artimiesiems. Liūdime kartu.

Vlada Petraitienė, Dana Lynikienė, Marija Saženienė, Zolia Pranckūnienė, Danutė Levickienė ir Irena Jokubauskienė

Lietuvos Respublikos Prezidento ir Europos Parlamento rinkimai

Šių metų gegužės 17 d. įvyks Prezidento ir birželio 7 d. įvyks Europos Parlamento rinkimai Lietuvoje ir antrasis Prezidento rinkimų turas (jei reikės). **LR piliečiai, gyvenantys ar lankantys Australijoje ir Naujojoje Zelandijoje, galės balsuoti tomis dienomis Lietuvių Namuose, 44 Errol Street, North Melbourne nuo 12.00 val. iki 14.00 val. p.p.** Minėti piliečiai, kurie negalės atvykti balsuoti į Lietuvių Namus šias dienas, galės balsuoti paštu.

Įsigaliojo nauja registracijos tvarka. Piliečiai norintys balsuoti viršminėtuose rinkimuose turi užpildyti rinkėjo anketas ir atsiųsti Generaliniam konsulatui Melbourne. Šias rinkėjų anketas galite surasti LR ambasados Japonijoje interneto puslapyje **www.lithemb.or.jp** ir užpildę atsiųsti paštu, faksu arba e-paštu Generaliniam konsulatui Melbourne.

Piliečiams, kurie balsavo 2008 Seimo rinkimuose arba ankstesniuose rinkimuose paštu, jau pasiųstos rinkėjo anketos. Taip pat prašome tų, kurie nebalsavo anksčiau per Seimo arba Prezidento rinkimus ir norėtų balsuoti ar norėtų rinkėjo anketos dėl gyvenamosios vietos pasikeitimo, pranešti **LR Generaliniam konsulatui Melbourne** ir palikti žinutę tel.: **(03) 98088300** arba siųsti laišką e-paštu: **litconmelb@bigpond.com** su vardu, pavarde, adresu, asmens kodu, paso numeriu ir telefono numeriu ir jums bus išsiųstos rinkėjo anketos.

Andrius Žilinskas
Lietuvos Respublikos Garbės generalinis konsulas

Kviečiame apsilankyti vaikų piešinių parodoje

"Seniai, seniai – prieš 1000 metų"

Melbourno Lietuvių Namuose balandžio 26 d. – gegužės 10 d. ir
į apdovanojimų įteikimą per Motinos Dienos minėjimą

Melbourno Entuziastės

Gegužės 9 dieną (šeštadienį), 2 val.p.p. visus mylinčius dainą kviečiame į choro "Daina" koncertą

"Mūsų dienos kaip šventė"

Prie vyno taurės galėsite pasiklausyti senų jau pamėgtų dainų, o taip pat skambės naujos dainos. Girdėsite solistų dainuojamas angliškas dainas, išgirsite choro akomponiatoriaus Wojciech Wisniewski atliekamų kūrinių.

Koncertas įvyks Sydnėjaus Lietuvių Klube. Bilieto kaina 10 dolerių.
(Visus atvykusius Klubas vaišins vynu!)

Maloniai kviečiame mamas, močiutes, promočiutes ir visus prijaučiančius dalyvauti

Motinos Dienos minėjime,

kuris įvyks **sekmadienį, gegužės 3 dieną, 2 val. p.p., Sydnėjaus Lietuvių Klube.**

Programa bus įdomi ir spalvinga. Dalyvaus Savaitgalio mokyklėlės mokiniai, vidurinės kartos ir jau apšarmojusiais smilkiniais solistai, ductai, pianistas Wojciech Wisniewski. Iš visos širdies jie nori išreikšti savo meilę ir dėkingumą – dainomis bei šokiais – nuostabioms mamoms, močiutėms ir promočiutėms. Laukia ir kiti siurprizai. Klubas visus vaišins gėrimais, o Sydnėjaus Apylinkės Valdyba – kava ir pyragais.

ALB Sydnėjaus Apylinkės Valdyba

Pranešimas Geelongo ir Apylinkės lietuviams

Kviečiame visus į ALB Geelongo Apylinkės Valdybos ruošiamą

Motinos Dienos šventę.

Minėjimas vyks sekmadienį, gegužės 3 dieną, 12 val. Lietuvių Namuose, Pettitt Park. Programoje: ALB Geelongo Apylinkės Valdybos pirmininko **Stasio Šuto** sveikinimas ir mirusių motinų pagerbimas. Paskaitą skaitys viešnia iš Melbourno **Rūta Savickienė**. Meninėje programos dalyje pasirodys tautinių šokių grupė **"Linas - Gegutė", grupė "Aidai"**, choras **"Viltis"**.

Pietus ruošia broliai židiniečiai. Laukiame visų!

ALB Geelongo Apylinkės Valdyba

Hobarto lietuvių bendruomenė, kartu su latvių ir estų bendruomenėmis
rengia

Motinos Dienos minėjimą,

šeštadienį, gegužės 2 dieną, 2 val. p.p., Vokiečių Klube, Bowden Street, Glenorchy.

Prašome visus gausiai dalyvauti ir nepamiršti lėkštės užkandžių suneštinėms vaišėms.

ALB Hobarto Apylinkės Valdyba

AL Dienų Ruošos Komitetas Melbourne 2010

Pirmininkė **Rita Mačiulaitienė** tel: **0425 704 890**
Iždininkė **Vilia Dukas** Sekretorė **Danguolė Juška**
Korespondencijos adresas: **20 Boyd Street, ALTONA, Victoria 3018.**
e-mail: **juskagirl@y7mail.com**

Sydnėjaus Lietuvių Klubas

16 - 20 Meredith Street, Bankstown

Tel.: (02) 9708 1414 E-mail: contactus@lithuanianclub.org.au
www.lithuanianclub.org.au

Klubo darbo valandos:

Nuo antradienio iki penktadienio Klubas dirba nuo 12 val. dienos
Sekmadieniais Klubas dirba nuo 12 val. dienos.
Šeštadieniais – privatūs renginiai.
Šermenys pagal reikalą gali būti rengiami bet kurią dieną.

Klubo restoranas "The Little Onion" dirba:

antradieniais – penktadieniais:
pietūs **12 val. dienos – 2.30 val. p.p.**
vakarienė **5.30 val. p.p. – 8.30 val. p.p.**

sekmadieniais:
12 val. dienos – 6 val. p.p.

Skambinkite: **ALVYDAI** mob. tel.: **0422 655 902**

Kortų žaidimas **"Teksaso Pokeris"** vyksta **penktadieniais, 7 val. p.p.** Galite laimėti piniginius prizus. **Prizas – $2,000.**

Karaoke kiekvieno **penktadienio** vakarą (nuo 7 val. vakaro).

Biliardo varžybos Klube vyksta **ketvirtadieniais nuo 7 val. p.p.**
Kreipkitės į **Petrą Buroką** mob. tel.: **0424 725106.**
Laukiame gausaus dalyvių būrio.

Šiais metais minint Lietuvos Tūkstantmetį, Sydnėjaus Lietuvių Klubas **kviečia Klubo narius bei jų šeimas padovanoti augalą su puodu.** Kai lankysitės Klube, galėsite pažiūrėti, kaip Jūsų augalas auga ir bujoja. Tas puodas su augalu turės Jūsų šeimos įrašą ir metus, kada Jūs jį padovanojot Klubui. Kaina būtų $200. Norintys padaryti tokią dovaną, prašomi kreiptis į **Klubo Administraciją** arba **Jadvygą Burokienę** tel.: **9522 8275.**

Klubo narių ir jų svečių dėmesiui

"Tėviškės Aidai" kviečia prisidėti

Laikraštis "Tėviškės Aidai" ruošia atmintinį **"Lietuvos vardo 1000 metų Metraštį".** Kviečiame visas Australijos lietuvių organizacijas-vienetus dalyvauti "Tėviškės Aidų" "Lietuvos vardo 1000 metų Metraštyje".

Prašome organizacijas-vienetus atsiųsti savo dabartinės valdybos-vienetų nuotraukas. Galite pridėti organizacijos-vieneto įsimintiniausią momentą, galite ir trumpą veiklos aprašymą, kuriame atsispindės jūsų veikla.

Tad kviečiame visiems prisijungti – bet kokiai lietuviškai organizacijai-vienetui. Nuotraukas ir kt. prašome atsiųsti **iki gegužės 2 dienos** paštu arba elektroniniu-paštu. Redakcijos adresas: **18 Henry St., Kensington 3031.**

E-paštas: **mgestautas@hotmail.com** Lauksime iš jūsų žinių.

"Mūsų Pastogė": Skelbimai, užuojautos ir pan. priimami ne vėliau pirmadienio 10 val. ryto.
(Po pietų laikraštis perduodamas spaustuvei)
Deadline for ads – Mondays 10 a.m.

Mūsų Pastogė

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY

Published by the Lithuanian Community Publishing Society Ltd.
Leidėjas Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjunga
Leidėjo, administracijos ir redakcijos adresas: **P.O. Box 550, Bankstown, NSW 1885.**
Lietuvių Klubas "Dainava", 16 - 20 Meredith Street, Bankstown.
Tel.: **(02) 9782 0080**, E-mail: **mpastoge@bigpond.com**
Tinklalapis: **www.users.bigpond.com/mpastoge**
Redaktorė Dalia Doniela
Redakcinė Kolegija: Antanas Laukaitis, Anskis Reisgys, Vytenis Šliogeris
Redakcija rašinius taiso ir skelbia savo nuožiūra. Rankraščiai negrąžinami ir nesaugomi.
Spausdinamuose rašiniuose reiškiama nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos ir leidėjų nuomone
Prenumerata metams $65.
Užsienyje oro paštu - $140.00. N.Zelandijoje oro paštu $115.00.
Organizacijų informaciniai skelbimai – neapmokami.
Apmokamų skelbimų kaina: $6.60 (įskaitant GST) už 1 cm per dvi skiltis.
Lietuviškoms organizacijoms 15% nuolaida. Kartojant, 50% nuolaida.
Šventiniai sveikinimai – $20, užuojautos ir maži vienkartiniai skelbimai – $25.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Printed by: **Spotpress Pty Ltd., 22 - 24 Lilian Fowler Place, Marrickville, NSW 2204.**